

TEMA D'INTERÈS: ONE PILL KILLER

Els fàrmacs que assoleixen la dosi letal o altament tòxica amb una sola unitat en un infant de 10 kg, són els que es classifiquen com a **one pill killers (OPK)**.

S'han identificat medicaments potencialment mortals amb la ingesta de 2-3 unitats.

Es considera una unitat: una culleradeta (5 ml) si la presentació és líquida, o 5 g si la presentació és semi sòlida.

- **Dosi letal** – mínima dosi ingerida que produeix la mort en infants. S'expressa en quantitat ingerida / unitat de pes (en kg)
- **Dosi altament tòxica** – mínima dosi ingerida que produeix toxicitat greu en infants. Es parla d'aquesta dosi quan no es pot establir la dosi letal.

S'han descrit casos d'alta toxicitat i de mortalitat després de la ingesta d'un o dos comprimits de medicaments amb recepta tan habituals com antidepressius, antidiabètics, antihipertensius o opiàcids.

També s'han descrit casos amb medicaments de venda lliure, com ara ungüents que contenen càmfora o metil salicilat. En aquest cas, segurament és degut a que no es perceben com a veritables medicaments i no s'adopten les mesures de seguretat adequades.

QUINS MEDICAMENTS SÓN ONE PILL KILLERS A ESPANYA?

- Medicaments anticatarrals
- Medicaments analgèsics
- Psicofàrmacs i fàrmacs neuromusculars
- Fàrmacs cardiovasculars
- Fàrmacs antimicrobians
- Fàrmacs antidiabètics
- Preparats tòpics

Medicaments anticatarrals

Antihistamínics, antitussígens opiàcids (codeïna i dextrometorfà), descongestius i antiasmàtics són considerats medicaments altament tòxics en infants.

El fet que alguns antihistamínics (com la doxilamina) no necessitin recepta mèdica pot induir a una falsa creença d'innocuitat.

Medicaments analgèsics

Tant el paracetamol com l'àcid acetilсалicílic tenen la consideració de medicaments altament tòxics. La sobredosi de paracetamol provoca fallada

hepàtica greu, que pot arribar a provocar la mort. Les sobredosis repetides per errors en els infants són els casos de més risc.

Tots els analgèsics opiacis es consideren one pill killers. S'han descrit casos de mort després de la ingesta accidental d'un únic comprimit de metadona, buprenorfina o oxicodona.

De tots els opiacis, el tramadol és l'únic que no necessita recepta d'estupefaents per dispensar-lo, però un comprimit d'aquest medicament pot ser tan tòxic com qualsevol altre opiaci que sí que en necessita (fentanil, metadona, ...)

Dosis potencialment letals en altres medicaments:

Psicofàrmacs i fàrmacs neuromusculars

- Bupropió 300 mg comprimits – 3 unitats
- Sertralina 100 mg comprimits – 2 unitats
- Clozapina 200 mg comprimits – 2 unitats
- Haloperidol 10 mg comprimits – 1 unitat (OPK)
- Rivastigmina 6 mg comprimits – 1 unitat (OPK)

Fàrmacs cardiovasculars

- Flecainida 100 mg comprimits – 1 unitat (OPK)
- Clonidina 0,15 mg comprimits – 1 unitat (OPK)
- Amlodipino 10 mg comprimits – 1 unitat (OPK)
- Verapamil 240 mg comprimits – 1 unitat (OPK)

Fàrmacs antimicrobians

- Cloroquina 155 mg comprimits – 2 unitats
- Isoniazida 300 mg comprimits – 3 unitats

Fàrmacs antidiabètics

Les sulfonilurees poden provocar hipoglucèmia greu amb aparició de convulsions i coma. Les dosis potencialment letals són:

- Glibenclamida 5 mg comprimits – 1 unitat (OPK)
- Glipizida 5 mg comprimits – 1 unitat (OPK)

La metformina no es pot considerar one pill killer, però pot provocar intoxicacions greus i té la consideració de medicament altament tòxic.

Olis essencials

Són substàncies pures que provenen d'un procés de destil·lació, i que tenen una elevada concentració de principi actiu. Per això, la seva ingesta accidental pot donar com a resultat una intoxicació potencialment mortal.

Un exemple és l'oli de Gaultheria, que s'utilitza en petites quantitats, de 2 a 5 gotes, diluït en un altre vehicle, per fer massatges i com a analgèsic en lesions articulars, musculars i reumatismes.

Aquest oli conté un 97-99% de salicilat de metil, que en l'organisme es metabolitza en àcid salicílic.

5 – 7 gotes d'oli de Gaultheria = 1 aspirina

5 ml d'oli de Gaultheria = 21 comprimits d'àcid acetilsalicílic 500 mg